

På de neste sidene er det skissert 4 ulike mjølkefôringsstrategier.

Oppgitt vekstutvikling er veiledende fordi:

- Fôropptak og tilvekst påvirkes av mjølkevolum, fôrutnyttelse og nedtrappingstempo på mjølka
- Tilveksten vil variere på grunn av individuelle forskjeller i opptak av kraftfôr og grovfôr.
- Dyras helsetilstand og trivsel vil ha betydning for fôropptak, fôrutnyttelse og dermed tilvekst.
- Ulik oppstallingsforhold og liggeunderlag påvirker kalvens energiforbruk til oppvarming og dermed tilvekst. En blaut, kald og trekkfull liggeplass tapper kalven for energi. (Mer energi/mjølke medgår til varmeproduksjon når omgivelsestemperaturen kommer under 5 °C)

Forutsetninger i disse beregningene:

Fôrkonsentrasjon: Kraftfôr- 0,96 FEm/kg TS, grovfôr 0,91 FEm/kg TS

Gjennomsnittelig kraftfôr og grovfôropptak

FØR AVVENNING:

Okse : 0,42 - 0,51 kg TS kraftfôropptak og 0,14 - 0,15 kg TS grovfôropptak

Kviger: 0,30 - 0,39 kg TS kraftfôropptak og 0,14 - 0,15 kg TS grovfôropptak

ETTER AVVENNING:

Okse : 1,78 - 1,80 kg TS kraftfôropptak og 0,92 - 0,98 kg TS grovfôropptak

Kviger: 1,57 - 1,65 kg TS kraftfôropptak og 0,78 - 0,98 kg TS grovfôropptak

Fôrplan 8 liter helmjølkk og avvenning etter 8 uker. Gjennomsnittlig tilvekst på okser 830 g/dag og kviger 750 g/dag

Alder	Råmelk	Helmjølkk ³⁾	Kalvekraftfôr ⁴⁾		Grovfôr	Vann	OKSER ⁵⁾				KVIGER ⁵⁾			
			kg/dag				Vekst g/dag	Behov/FEm	Vekt kg	Brystmål cm	Vekst g/dag	Behov/FEm	Vekt kg	Brystmål cm
Fødsel ¹⁾	7 - 8		Okse	Kvige					40	74 - 75			39	73 - 74
1 ²⁾	8		FRI TILGANG	FRI TILGANG	FRI TILGANG	FRI TILGANG	750	1,85	45	77 - 78	750	1,85	44	77 - 78
2		8					800	2,03	51	81 - 82	800	2,03	50	80 - 81
3		8					800	2,13	56	84 - 85	800	2,13	55	83 - 84
4		8					900	2,35	63	87 - 88	800	2,17	61	86 - 87
5		8					900	2,43	69	90 - 91	800	2,27	67	89 - 90
6		8					900	2,54	75	92 - 93	800	2,35	72	91 - 92
7		8 - 4					850	2,57	81	95 - 96	700	2,26	77	93 - 94
8		4 - 0					650	2,27	86	97 - 98	600	2,13	81	95 - 96
9							600	2,25	90	98 - 99	600	2,21	86	97 - 98
10							750	2,62	95	100 - 101	700	2,43	90	98 - 99
11							850	2,87	101	102 - 103	750	2,59	96	100 - 101
12							2				1000	3,18	108	104 - 105
13			2-2,5	2			1050	3,25	116	106 - 107	850	3,00	107	104 - 105

¹⁾ Mengden råmjølkk ved første fôring bør tilpasses kalven størrelse (8,5 % av kroppsvekt)

²⁾ Første leveuke. Gradvis overgang fra råmjølkk til helmjølkk. Vær forsiktig med for kald eller for sur mjølkk. Kalven kan trygt drikke et mjølkevolum tilsvarende 20% av egen kroppsvekt. Bøttefôring: 2 liter per fôring. Ved bruk av smokk, kan større porsjoner gis fordi kalven bruker lengre tid på å få i seg mjølka

³⁾ Helmjølkk eller erstatningsmjølkk etter ei uke (se kap 4.3). Mengde erstatningsmjølkk må justeres i forhold til energi-innholdet. Eksempel fra tabell 2 i brosjyren «godt kalveoppdrett»: 8 liter helmjølkk = 7,4 liter erstatning 1, eller 9,7 liter av erstatning 2

⁴⁾ Bruk kraftfôr tilpasset kalv. Avvenning fra mjølkk kan skje når kalven tar opp 1 kg kraftfôr per dag i 3 påfølgende dager. Kraftfôr tildeles etter appetitt til kalvene tar opp 2 kg per dag

⁵⁾ Vekt og brystmål beregnet etter oppgitt tilvekst

Fôrplan 8 liter helmjølkk og stegvis nedtrapping. Avvenning etter 8 uker. Gjennomsnittlig tilvekst på okser 800 g/dag og kviger 730 g/dag

Alder	Råmjølk	Helmjølk ³⁾	Kalvekraftfôr ⁴⁾		Grovfôr	Vann	OKSER ⁵⁾				KVIGER ⁵⁾			
			kg/dag				Vekst g/dag	Behov/FEm	Vekt kg	Brystmål cm	Vekst g/dag	Behov/FEm	Vekt kg	Brystmål cm
Fødsel ¹⁾	7 - 8		Okse	Kvige	FRI TILGANG	FRI TILGANG			40	74 - 75			39	73 - 74
1 ²⁾	8	8	FRI TILGANG	FRI TILGANG			750	1,85	45	77 - 78	750	1,80	44	77 - 78
2		8					800	2,03	51	81 - 82	800	2,03	50	80 - 81
3		8					800	2,10	56	84 - 85	800	2,11	55	83 - 84
4		8 - 6					750	2,11	62	87 - 88	750	2,08	61	86 - 87
5		6					750	2,19	67	89 - 90	650	1,99	65	88 - 89
6		6					750	2,27	72	91 - 92	700	2,15	70	90 - 91
7		6 - 3					800	2,42	78	94 - 95	700	2,23	75	92 - 93
8		3 - 0					700	2,32	83	96 - 97	600	2,08	79	94 - 95
9							600	2,22	87	97 - 98	600	2,18	83	96 - 97
10							750	2,54	92	99 - 100	700	2,39	88	97 - 98
11							900	2,88	98	101 - 102	750	2,57	94	100 - 101
12			2				1000	3,14	105	103 - 104	800	2,74	99	101 - 102
13			2-2,5	2	1000	3,22	112	105 - 106	850	2,93	105	103 - 104		

¹⁾ Mengden råmjølk ved første fôring bør tilpasses kalven størrelse (8,5 % av kroppsvekt)

²⁾ Første leveuke. Gradvis overgang fra råmjølk til helmjølk. Vær forsiktig med for kald eller for sur mjølk. Kalven kan trygt drikke et mjølkevolum tilsvarende 20% av egen kroppsvekt. Bøttefôring: 2 liter per fôring. Ved bruk av smokk, kan større porsjoner gis fordi kalven bruker lengre tid på å få i seg mjølka

³⁾ Helmjølk eller erstatningsmjølk etter ei uke (se kap 4.3). Mengde erstatningsmjølk må justeres i forhold til energi-innholdet. Eksempel fra tabell 2 i brosjyren «godt kalveoppdrett»: 8 liter helmjølk = 7,4 liter erstatning 1, eller 9,7 liter av erstatning 2

⁴⁾ Bruk kraftfôr tilpasset kalv. Avvenning fra mjølk kan skje når kalven tar opp 1 kg kraftfôr per dag i 3 påfølgende dager. Kraftfôr tildeles etter appetitt til kalvene tar opp 2 kg per dag

⁵⁾ Vekt og brystmål beregnet etter oppgitt tilvekst

Fôrplan 7 liter helmjøl og avvenning etter 8. Gjennomsnittlig tilvekst på okser 790 g/dag og kviger 720 g/dag

Alder	Råmjøl	Helmjøl ³⁾	Kalvekraftfôr ⁴⁾		Grovfôr	Vann	OKSER ⁵⁾				KVIGER ⁵⁾			
							uke	liter/dag	liter/dag	kg/dag	Vekst g/dag	Behov/FEM	Vekt kg	Brystmål cm
Fødsel ¹⁾	7 - 8		Okse	Kvige	FRI TILGANG	FRI TILGANG			40	74 - 75			39	73 - 74
1 ²⁾	8		FRI TILGANG	FRI TILGANG			750	1,85	45	77 - 78	750	1,85	44	77 - 78
2		8					800	2,03	51	81 - 82	800	2,03	50	80 - 81
3		7					750	1,95	56	84 - 85	700	1,95	55	83 - 84
4		7					750	2,08	61	86 - 87	700	2,00	60	85 - 86
5		7					750	2,19	67	89 - 90	750	2,19	65	88 - 89
6		7					850	2,35	73	92 - 93	800	2,35	71	91 - 92
7		5					750	2,37	78	94 - 95	750	2,30	76	93 - 94
8		2					650	2,24	82	95 - 96	650	2,20	80	94 - 95
9							600	2,22	87	97 - 98	600	2,18	85	96 - 97
10							750	2,55	92	99 - 100	650	2,33	89	98 - 99
11							850	2,80	98	101 - 102	750	2,58	94	100 - 101
12			2-2,5				1000	3,14	105	103 - 104	750	2,65	100	102 - 103
13			2-2,5	2	1050	3,25	112	105 - 106	750	2,78	105	103 - 104		

¹⁾ Mengden råmjøl ved første fôring bør tilpasses kalven størrelse (8,5 % av kroppsvekt)

²⁾ Første leveuke. Gradvis overgang fra råmjøl til helmjøl. Vær forsiktig med for kald eller for sur mjøl. Kalven kan trygt drikke et mjølkevolum tilsvarende 20% av egen kroppsvekt. Bøttefôring: 2 liter per fôring. Ved bruk av smokk, kan større porsjoner gis fordi kalven bruker lengre tid på å få i seg mjølka

³⁾ Helmjøl eller erstatningsmjøl etter ei uke (se kap 4.3). Mengde erstatningsmjøl må justeres i forhold til energi-innholdet. Eksempel fra tabell 2 i brosjyren «godt kalveoppdrett»: 8 liter helmjøl = 7,4 liter erstatning 1, eller 9,7 liter av erstatning 2

⁴⁾ Bruk kraftfôr tilpasset kalv. Avvenning fra mjøl kan skje når kalven tar opp 1 kg kraftfôr per dag i 3 påfølgende dager. Kraftfôr tildeles etter appetitt til kalvene tar opp 2 kg per dag

⁵⁾ Vekt og brystmål beregnet etter oppgitt tilvekst

Økologisk fôrplan 8 liter helmjølkk og avvenning etter 13 uker. Gjennomsnittlig tilvekst på okser 865 g/dag og kviger 790 g/dag

Alder	Råmjølk	Helmjølkk ³⁾	Kalvekraftfôr ⁴⁾		Grovfôr	Vann	OKSER ⁵⁾				KVIGER ⁵⁾			
			kg/dag				Vekst g/dag	Behov/FEM	Vekt kg	Brystmål cm	Vekst g/dag	Behov/FEM	Vekt kg	Brystmål cm
Fødsel ¹⁾	7 - 8		Okse	Kvige				40	74 - 75			39	73 - 74	
1 ²⁾	8		FRI TILGANG	FRI TILGANG	FRI TILGANG	FRI TILGANG	750	1,85	45	77 - 78	750	1,85	44	77 - 78
2		8					800	2,03	51	81 - 82	800	2,03	50	80 - 81
3		8					800	2,13	56	84 - 85	800	2,13	55	83 - 84
4		8					900	2,35	63	87 - 88	900	2,35	62	87 - 88
5		8					900	2,43	69	90 - 91	900	2,43	68	89 - 90
6		6					700	2,23	74	92 - 93	700	2,23	73	92 - 93
7		6					850	2,54	80	94 - 95	750	2,34	78	94 - 95
8		6					850	2,65	86	97 - 98	750	2,41	83	96 - 97
9 ⁶⁾		2					800	2,64	91	98 - 99	750	2,47	89	98 - 99
10		2					950	2,97	98	100 - 102	800	2,66	94	100 - 101
11		2					950	3,12	105	103 - 104	800	2,74	100	102 - 103
12		2					2		1000	3,20	112	105 - 106	800	2,83
13		1	2-2,5	2		1000	3,38	119	107 - 108	800	2,90	111	105 - 106	

¹⁾ Kalven skal kunne die mora de tre første døgnene. Mengde råmjølk ved første fôring bør tilpasses kalven størrelse (8,5 % av kroppsvekt)

²⁾ Første leveuke. Gradvis overgang fra råmjølk til helmjølkk. Forsiktig med fôr kald eller for sur mjølk. Kalven kan trygt drikke et volum tilsvarende 20% av egen kroppsvekt

³⁾ Kun naturlig mjølk er tillatt i mjølkefôringsperioden fram til 3 måneders alder (mjølkeerstatning er ikke tillatt), og kalvene skal suge av smokk fram til de er 1 mnd gamle

⁴⁾ Bruk økologiske kalvekraftfôr. Avvenning fra mjølk kan skje når kalven tar opp 1 kg kraftfôr per dag i 3 påfølgende dager. Kraftfôr tildeles etter appetitt til kalvene tar opp 2 kg per dag

⁵⁾ Vekt og brystmål beregnet etter oppgitt tilvekst

⁶⁾ Tilstrekkelig å gi mjølk en gang per dag